

Toimielin: Kaupunginhallitus

Tulosalue: Elinvoima- ja omistajaohjaus

Tulosyksikkö: Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto

Tilivelvolliset: Kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämiseksi tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen toimintaedellytysten edistämistä. Elinvoiman parantamiseen toimenpiteillä tähdätään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen. Vuoden 2025 alusta TE-uudistuksen myötä elinvoimatyöhön liittyy kiinteästi myös työllisyyden hoito ja TE-palveluiden osana kunnille siirtyvä yrityspalvelukokonaisuus. Hyvinvointiuudistuksen myötä vuoden 2023 alusta kuntien toiminnan painopiste muuttui aiempaa voimakkaammin elinvoimatyötä painottavaksi. Samalla verorahoituksen painopiste siirtyi valtionosuuspainotteisesta verorahoituspainotteiseksi.

Kiteen edellinen kaupunkistrategia hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022 ja siitä tarkennettu versio hyväksyttiin valtuustossa 17.6.2024. Elinkeinojen osalta strategiassa on määritelty toimialat, joille kehittäminen kohdentuu. Mukana ovat muun muassa vahva teollinen tuotanto, kehittyvä matkailu, maa- ja metsätalous sekä tuotteiden jatkojalostus, uusiutuva energia ja muotoilu ja suunnittelu. Elinvoiman kehittymiselle on asetettu strategiassa kunnianhimoiset tavoitteet.

TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN 2025

Talous

Elinvoima- ja omistajaohjaus tulosyksikön toimintatuottoihin budjetoitiin 90 000 euroa, josta toteutui 65 384 euroa. Tuotot koostuivat pääosin pysyvien vastaavien luovutusvoitoista, joita oli yhteensä 50 419 euroa. Toimintakuluiksi arvioitiin talousarviomuutoksen jälkeen 1 879 200 euroa ja lopullinen toteuma oli 1 682 727 euroa, eli 89,5 %. Kesken tilikauden tehtiin merkittävä talousarviomuutos, jossa toimintakuluja pienennettiin muun muassa alueiden rakentamisen ja kunnossapidon osalta, koska vanhan kaupungintalon purku viivästyi tietoteknisille palveluille varatun tilan siirron takia.

Toimintakuluista merkittävin oli palveluiden ostoihin sisältyvät yhteistoimintaosuudet, joista kertyi yhteensä 995 042 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa 95,5 %. Yhteistoimintaosuuksia maksettiin mm. Business Joensuulle elinvoimapalveluista, Liperin kunnalle maaseutupalveluista, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle ja Keski-Karjalan Jetina ry:lle kuntaosuutta. Toinen merkittävä kuluerä oli markkinointi, johon käytettiin yhteensä 100 568 euroa. Markkinointiin käytetty rahamäärä oli edellisen vuoden tasolla.

Avustusten osuus yhteisöille näyttäytyy kokonaisuutena melko suurena, koska avustuksista maksettiin Kiinteistö Oy Kesälahden vuokrataloille 80 000 euron avustus vuoden 2025 loppupuolella ja lisäksi avuksiin varattuun määrärahaan tehtiin kirjanpidossa 250 000 euron pakollinen varaus Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalojen tulevia toimenpiteitä varten. Lapsirahaa maksettiin vuonna 2025 yhteensä 17 589 euroa.

2910 Elinvoima- ja omistajaohjaus	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA + muutos 2025	TP 2025	Tot %
Tuotot	35 817	90 000	0	90 000	65 289	72,6
Kulut	-840 889	-3 029 200	1 150 000	-1 879 200	-1 682 727	89,5
* Toimintakate	-805 071	-2 939 200	1 150 000	-1 789 200	-1 617 343	90,4
*Kaupunginhallitukseen nähden sitova taso						

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos 2025	TA + muutos 2025	TP 2025	Tot %
Henkilöstökulut	0	0	0	0	-42	0
Palvelujen ostot (ulk.)	-785 023	-2 116 926	650 000	-1 466 926	-1 314 605	89,6

Toiminnan tavoitteet

Vuoden 2025 aikana elinvoimaa vahvistavat infrahankkeet etenivät suunnitelmien mukaisesti. Puhos hallin nykyaikaistaminen tuotannollista toimintaa varten pysyi aikataulussa. Narskuttelu Oy ja Nordic Freeze Dry Oy aloittivat toimintansa remontoiduissa tiloissa ja Aisti Corporation Oy:lle osoitettujen tilojen muutostyöt käynnistyivät kesällä 2025. Aisti Corporation Oy:n saama Euroopan investointipankin myöntämä 20 miljoonan euron rahoitus vahvisti yrityksen tilannetta merkittävästi ja mahdollistaa tuotannon skaalaamisen tulevaisuudessa.

Maakunnan merkittävimpiin infrahankkeisiin kuuluva Bioter-hanke eteni alkuperäistä aikataulua reippaammin ja työt valmistuivat pääosin jo vuoden 2025 loppuun mennessä. KME Oy:n toiminnan aloittamista bioterminaalialueella juhlistettiin 7. marraskuuta. Kiitokset ammattitaitoisesta maanrakennusprojektin hallinnasta teknisen keskuksen työntekijöille ja rakentamiseen osallistuneille yhteistyötahoille.

Merkittävänä voidaan pitää myös 7.11.2025 solmittuja sopimuksia brittiläis-norjalaisen Scale42 yrityksen kanssa. Kyseille yhtiölle vuokrattiin määräajaksi noin 10 hehtaarin määräala datakeskuksen suunnittelua ja toteutusta varten. Sopimusten mukaisesti ennen rakentamisen aloittamista määräala myydään yritykselle. Alustavan arvion mukaan toteutuessaan investointi on noin 400 miljoonan euron suuruinen. Datakeskuksen suunnittelu etenee määrätietoisesti ja tilannekuva päivitetään vähintään kahden viikon välein.

Muista sijoittujista mainittakoon Sailmet Oy, joko parhaillaan aloittelee tuotantoaan Kiteellä Kytänniemen teollisuusalueella. Toimivat tuotantoon sopivat tilat löytyivät paikalliselta yrittäjältä. Sailmet on jo palkannut ensimmäisiä työntekijöitä ja verkostoitunut paikallisten yrittäjien kanssa.

Mittaritasolla elinvoimatyön tulokset eivät vielä näy työllisyyslukuissa. Pikemminkin vuoden 2025 loppupuolella työllisyystilanne heikkeni entisestään työttömien määrän ollessa 650. Samaan aikaan avoimia työpaikkoja oli 9 kappaletta. Hyvänä merkinä voidaan pitää sitä, että työvoiman määrän väheneminen on jo onnistuttu pysäyttämään. Vuoden 2026 aikana odotamme käännettä parempaa.

Yhteistyömalli Kiteen kaupungin toimijoiden ja Business Joensuun välillä on rakentunut sujuvaksi ja toiminta on ollut tuloksellista.

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA			
Strateginen toimenpide:			
<i>Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma
Elinvoima ja omistajaohjaus, elinvoimatyön osa-alue	<p>Rakennamme vuoden 2025 aikana elinvoimaa tukevan työllisyyden ekosysteemimallin yhteistyössä työllisyysalueen, Business Joensuun ja alueen yritysten kanssa.</p> <p>Terävöitämme yhteistyötä elinvoiman vahvistamiseksi Kiteen kaupungin ja Business Joensuun asiantuntijoiden kanssa.</p>	<p>Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto. Tavoitteena nouseva trendi vertailuvuosien välillä.</p> <p>Työvoiman määrä Ely:n tilaston mukaan. Tavoitteena vähenemisen hidastuminen vertailuvuosien välillä.</p> <p>Teollisten työpaikkojen määrän lisääntyminen. Nouseva trendi vertailuvuosien välillä. Tavoitteen toteutuminen mahdollista Puhoksen investointien valmistuttua.</p>	<p>Pohjois-Karjalan Trendit 2/2025 mukaan 1.-6.2025 yritysten kokonaisliikevaihto väheni - 2,2 %. Koko vuoden liikevaihdon kehitys on tiedossa loppukevästä 2026.</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Työvoiman määrä on lisääntynyt 14 henkilöllä (v. 12/2024: 3 672 ja v. 12/2024: 3 686).</p> <p>Teollisten työpaikkojen määrä on tiedossa aikaisintaan loppukevästä 2026. Alustavat arviot ennakoivat teollisten työpaikkojen määrän vähentyneen.</p>